USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **P. Č.,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutím žalované č. j. 3216/10 a č. j. 3219/10, v řízení o kasačních stížnostech žalobce 1) ze dne 9. 5. 2011, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 10, a 2) ze dne 14. 6. 2011, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 13,

takto:

I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 As 19/2012 a pod sp. zn. 6 As 20/2012 **se spojují** ke společnému projednání. Věc bude nadále vedena pod sp. zn. 6 As 19/2012.

II. Kasační stížnost ze dne 9. 5. 2011 proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 10, **se odmítá**.

III. Kasační stížnost ze dne 14. 6. 2011 proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 13, **se odmítá**.

IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce se podáním ze dne 6. 2. 2011 adresovaným Krajskému soudu v Brně domáhal přezkumu rozhodnutí žalované České advokátní komory č. j. 3216/10 a č. j. 3219/10. Argumentoval tím, že rozhodnutí o určení nevymezuje určitě rozsah právních služeb a nespecifikuje dostatečně určeného advokáta, čímž je dle jeho názoru ohroženo jím požadované zastoupení před Ústavním soudem. Dále namítal nezákonnost rozhodnutí žalované, jež spatřoval v tom, že žalovaná přiznala advokátům budoucí nárok na úhradu hotových výdajů po žalobci, ačkoli žalobce žádal o bezplatné poskytnutí právních služeb.

[2] Krajský soud v Brně rozhodl usnesením ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 10, kterým žalobu ze dne 6. 2. 2011 postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[3] Proti postoupení věci Městskému soudu v Praze žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil kasační stížností ze dne 9. 5. 2011, ve které tvrdil, že rozhodnutí o postoupení věci je rozhodnutím, jímž se upravuje vedení řízení, proti kterému není kasační stížnost přípustná a soud není takovýmto rozhodnutím vázán. Nesouhlasil s postoupením věci městskému soudu, neboť napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno organizační jednotkou žalované (pobočkou) se sídlem v Brně. Proto místně příslušným soudem je dle závěru stěžovatele Krajský soud v Brně, v jehož obvodu je sídlo orgánu, který vydal napadená rozhodnutí. Stěžovatel v neposlední řadě napadal poučení obsažené v napadeném usnesení krajského soudu, neboť dle jeho názoru není kasační stížnost přípustná.

[4] Krajský soud v Brně posoudil podání ze dne 9. 5. 2011 jako kasační stížnost, jež nesplňuje podmínky stanovené ustanoveními § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), proto stěžovatele vyzval usnesením ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 14, aby ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení této výzvy doplnil podání ze dne 9. 5. 2011 – a to tak, že uvede důvody kasační stížnosti a čeho se domáhá. Dále byl stěžovatel vyzván výrokem II., aby v téže lhůtě předložil plnou moc udělenou advokátovi, který jej bude zastupovat v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 10, ve smyslu požadavku ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.

[5] Usnesením ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 13, Krajský soud v Brně přiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků.

[6] Podáním ze dne 14. 6. 2011 stěžovatel napadal postup krajského soudu s argumentací, že o osvobození od soudních poplatků nežádal a že postoupení věci nemůže být zpoplatněno. Rovněž nesouhlasil s tím, aby formuloval výrok kasačního rozsudku, zvláště když kasační stížnost nepodal. Proto se domáhal zrušení usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 13.

[7] Podáním ze dne 19. 9. 2011 vzal stěžovatel žalobu ze dne 6. 2. 2011 zpět.

II. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

K výroku I.:

[8] Nejvyšší správní soud rozhodl výrokem I., že se obě řízení spojují podle ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. V obou řízeních vedených před Nejvyšším správním soudem se totiž jedná o věci, které spolu úzce souvisí; jak je zřejmé z výše podané rekapitulace průběhu řízení před krajským soudem, jedná se o dvě usnesení téhož krajského soudu vydaná v témže soudním řízení vedeném u tamního soudu pod sp. zn. 30 A 21/2011.

K výroku II.:

[9] Kasační stížností ze dne 9. 5. 2011 se stěžovatel domáhá zrušení usnesení krajského soudu ze dne 28. 3. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 10, jímž byla postoupena věc Městskému soudu v Praze.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda je možné podání stěžovatele ze dne 9. 5. 2011 vyhodnotit jako kasační stížnost. Dospěl k závěru, že se v daném případě jedná o kasační stížnost, neboť kasační stížnost představuje jediný opravný prostředek proti rozhodnutím krajských soudů upravený s. ř. s., přičemž rozhodnutí o postoupení nemůže účastník řízení napadnout jiným způsobem, než podáním kasační stížnosti. Argumentuje-li stěžovatel tím, že nepodává kasační stížnost, neboť ta je podle jeho názoru nepřípustná, není tato argumentace správná. Usnesení o postoupení věci místně příslušnému soudu je sice rozhodnutím procesního charakteru, avšak se závažnými důsledky pro další řízení, nespadá tedy pod rozhodnutí, jež má na mysli ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., jehož se dovolává stěžovatel – k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, č. j. Nad 22/2007 - 101.

[11] Stěžovatel je tedy osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), tuto kasační stížnost podal včas. Stěžovatel nicméně nesplnil jinou z podmínek řízení o kasační stížnosti stanovenou v § 105 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení „*stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.*“

[12] Nedostatek podmínky řízení v podobě absence povinného právního zastoupení, resp. požadovaného vzdělání je nedostatkem odstranitelným. Podle ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. platí, že v případě, že kasační stížnost nemá všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. O odstranění vad tímto způsobem se postará podle ustanovení § 108 odst. 1 s. ř. s. ve znění před 31. 12. 2011 předseda senátu krajského soudu, proti jehož rozhodnutí kasační stížnost směřuje.

[13] Krajský soud v Brně proto správně vyzval stěžovatele usnesením ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 14, k odstranění výše specifikovaných vad.

[14] Stěžovatel, jemuž byla výzva doručena dne 10. 6. 2011, na tuto výzvu soudu reagoval pouze podáním ze dne 14. 6. 2011, jímž brojil proti rozhodnutí krajského soudu o přiznání osvobození od soudních poplatků stěžovateli, nepředložil však plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

[15] Nedostatek povinného zastoupení advokátem brání věcnému vyřízení kasační stížnosti. Jedná se o nedostatek podmínek řízení, který přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (za použití ustanovení § 120 s. ř. s.) kasační stížnost odmítnout – srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2003, č. j. 3 Afs 9/2003 - 19.

K výroku III.:

[16] Kasační stížností ze dne 14. 6. 2011 se stěžovatel domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 13, jímž mu krajský soud přiznal osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel tvrdí, že o osvobození od soudních poplatků nepožádal.

[17] Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že do něj bylo zažurnalizováno podání stěžovatele ze dne 19. 7. 2010, podle kterého stěžovatel „za účelem osvobození od soudních poplatků v několika řízeních před krajským soudem se ukládají u správce soudních poplatků listiny orgánů státní správy“, přičemž stěžovatel přiložil Oznámení o zvýšení pomoci v hmotné nouzi ze dne 1. 6. 2010, ústřižek poštovní poukázky z 18. 6. 2010 a Záznam o jednání ze dne 23. 1. 2008. Nejvyššímu správnímu soudu z jeho rozhodovací činnosti je přitom známo (srov. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 14/2012 - 22), že tam uvedené skutečnosti u stěžovatele přetrvávají.

[18] Nejvyššímu správnímu soudu z tohoto obecně formulovaného podání stěžovatele ze dne 19. 7. 2010 vyplývá, že stěžovatel obecně žádá o osvobození od soudních poplatků v řízeních jím vedených z důvodů své nemajetnosti, přičemž s ohledem na množství jím vedených sporů dokládá Krajskému soudu v Brně listiny, které podle jeho názoru dokládají jeho nemajetnost, takovýmto způsobem, aby nemusel pro každé jednotlivé řízení dokládat tytéž skutečnosti.

[19] Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 15. 2. 2012, č. j. 6 Ads 15/2011 - 143, uvedl, že „*ze spisu zjistil, že stěžovatel v rámci soudního řízení vedeného pod sp. zn. 30 A 94/2011 teprve až po vydání napadeného usnesení požádal o osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud uvádí, že je mu z jeho soudní činnosti známo, že před Krajským soudem v Brně vede stěžovatel velké množství řízení, které jsou si časově velmi blízké, přičemž krajský soud mu na základě obdobného podkladu doloženého v tomto řízení osvobození od soudních poplatků přiznával. Stěžovatel namítá jako důvod kasační stížnosti zmatečnost řízení před krajským soudem a skutečnost, že krajský soud vydal rozhodnutí - usnesení o osvobození od soudních poplatků - aniž by k tomu měl podklad. Následně však sám stěžovatel podáním ze dne 14. 1. 2011 o osvobození od soudních poplatků požádal. Za takovéto situace dovozovat nezákonnost rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků, když stěžovatel následným podáním o osvobození od soudních poplatků žádá, by bylo podle názoru Nejvyššího správního soudu nesprávné, neboť ačkoli stěžovatel proti osvobození od soudních poplatků brojí, sám o něj také žádá. Za takové situace Nejvyšší správní soud konstatuje, že postup stěžovatele je zjevně rozporný a že argumentace stěžovatele v kasační stížnosti ze dne 13. 1. 2011 jen nepřípadně cituje bez souvislosti s věcí jeden z pojmů procesního práva a je pouze účelová. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel napadá osvobození od soudních poplatků, která sám následně požaduje, je kasační stížnost rozporná, nelogická a nevážně míněná, protože stěžovatel nesouhlasí s tím, co sám rovněž požaduje. Kasační stížností ze dne 13. 1. 2011 proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 12. 2010, č. j. 30 A 94/2010 - 15, proto není s ohledem na výše uvedené řádně uplatněn jakýkoli důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., stěžovatel pouze uplatnil jiné důvody ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. a Nejvyšší správní soud ji proto podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. odmítl.*“

[20] Nejvyšší správní soud nemá důvodu se od výše uvedeného názoru ve vztahu ke stěžovateli v posuzovaném případě jakkoli odchýlit. Pokud stěžovatel brojí proti tomu, že byl osvobozen od soudních poplatků, ačkoli na základě jiných svých podání žádá o osvobození od soudních poplatků, shledává Nejvyšší správní soud jeho postup za zmatečný a za zjevně účelový, který není veden snahou dobrat se podstaty věci, ale vést další řízení před soudními orgány. Pokud totiž krajské soudy nepostupují výše uvedeným způsobem a vyzývají jej v každém jednotlivém řízení k zaplacení soudního poplatku, je tento postup stěžovatelem opět napadán s tím, že krajským soudům musí být známo, že je nemajetný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2012, č. j. 2 As 26/2012 - 12), přičemž pravidelně odkazuje na listiny obdobného obsahu, které byly Krajským soudem v Brně zažurnalizovány do spisu sp. zn. 30 A 21/2011.

[21] Stěžovatel se mýlí v tom, že by kasační stížnosti směřující proti usnesení o postoupení věci jiného soudu nebyla zpoplatněna. Jak totiž vyplývá z ustanovení § 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) ve spojení s položkou 19 Sazebníku poplatků obsaženým v příloze zákona o soudních poplatcích, je řízení o kasační stížnosti zásadně zpoplatněno; judikatura Nejvyššího správního soudu přitom z této povinnosti stanovila určité výjimky (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37), které však na daný případ nedopadají a krajský soud proto postupoval správně, pokud řešil otázku soudních poplatků za řízení o kasační stížnosti.

[22] Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo nic jiného, než kasační stížnost ze dne 14. 6. 2011 proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 5. 2011, č. j. 30 A 21/2011 - 13, odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., protože v ní není s ohledem na výše uvedené řádně uplatněn jakýkoli důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., stěžovatel pouze uplatnil jiné důvody ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s.

[23] Obiter dictum Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že nepřehlédl stěžovatelovo podání ze dne 19. 9. 2011 obsahující zpětvzetí žaloby, jak ale vysvětlil v rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 6 As 16/2012 - 10, k zastavení řízení podle ustanovení § 110 odst. 1 věta, první za středníkem, by mohl přistoupit pouze tehdy, pokud by důvod pro takovýto postup nastal před tím, než rozhodl krajský soud, proti jehož rozhodnutí brojí kasační stížnost. Na místně příslušném krajském soudu proto bude, aby řízení v souladu s ustanovením § 47 písm. a) s. ř. s. zastavil.

III. Náklady řízení

[24] O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., neboť v případě odmítnutí návrhu (zde kasačních stížností ze dne 9. 5. 2011 a ze dne 14. 6. 2011) nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o něm.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu